

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance

8

Številka: 0650-00/07-P
Ljubljana, 16. 3. 2015

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je na podlagi 20. in 29. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10 in 6/14) oblikovala naslednje

P o r o č i l o

k obravnavi zaključkov posveta

Javno naročanje in koncesije – Bomo pri implementaciji tokrat uspešnejši?

Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je na 19. izredni seji (4. korespondenčna) od četrтка 12. 3. 2015 do petka 13. 3. 2015 obravnavala zaključke posveta z naslovom Javno naročanje in koncesije – Bomo pri implementaciji tokrat uspešnejši? z naslednjim besedilom:

Državni svet je v sodelovanju z Bonorum, d.o.o., 20. 2. 2015 organiziral posvet z naslovom Javno naročanje in koncesije – Bomo pri implementaciji tokrat uspešnejši?

Posvet sta povezovali predsednica Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance mag. Marija Lah in Milena Basta Trtnik, direktorica Bonorum, d.o.o.

Uvodni nagovor je podal predsednik Državnega sveta Mitja Bervar, z uvodnimi prispevki pa so sodelovali naslednji razpravljavci: dr. Manfred Kraff, namestnik direktorja, Evropska komisija - Generalni direktorat za proračun; dr. Igor Šoltes, podpredsednik Odbora za proračunski nadzor EP; Milena Basta Trtnik, direktorica Bonorum, d.o.o.; Sašo Matas, direktor Direktorata za javno naročanje; Borut Smrdel, predsednik Državne revizijske komisije; Danijel Lamperger, direktor OZS in Alenka Avberšek, izvršna direktorica GZS za politike in zakonodajo.

Na podlagi uvodnih referatov in razprave na posvetu so bili sprejeti naslednji zaključki:

1. Sodelovanje vseh deležnikov je pri spremembah zakonodaje nujno. Državni svet pričakuje, da bo s strani predlagatelja zakona dana možnost sodelovanja vsem zainteresiranim deležnikom.

Do 18. 4. 2016 mora Republika Slovenija implementirati dve pomembni direktivi: Direktivo 2014/24/EU o javnem naročanju in Direktivo 2014/23/EU o podeljevanju koncesijskih pogodb.

Direktiva o javnem naročanju vnaša nove institute, ki bodo poleg spremembe področne zakonodaje zahtevali tudi spremembe v drugih zakonih. Z Direktivo o podeljevanju koncesijskih pogodb pa se bo postopek podelitev koncesij, ki je trenutno vzporedno določen v več zakonih, prvič dejansko uredil v enem zakonu.

Zakonodaja naj bo jasna in določna, pri čemer se je treba izogibati čezmernemu prenašanju evropskih direktiv v naš pravni red. Zgolj formalni prevod in prenos zahtev iz direktiv dopušča preveč možnosti za raznovrstne razlage, ki omogočajo različne interpretacije zakonskih določb ter na široko odpirajo vrata vsem tistim, ki iščejo in najdejo vzporedne poti pri spoštovanju pravil.

2. Državni svet opozarja na naslednje napake, ki so bile s strani Evropske komisije ugotovljene tudi za Republiko Slovenijo in se jim je potrebno v prihodnje izogniti:
 - izvedba postopka s pogajanjem brez predhodne objave, ne da bi bili predhodno izpolnjeni zakonski pogoji;
 - sklenitev aneksov za dodatna dela brez izvedbe predhodnega postopka;
 - nesorazmerna merila za izbor;
 - uporaba neprimerne metode točkovanja ponudb;
 - uporaba strožjih in dodatnih zahtev in pogojev, kot je zahtevano v direktivi (t.i. gold plating);
 - nerazumevanje pomena direktive: varovanje enotnega trga in čezmejnega interesa;
 - visoka stopnja koruptivnosti.
3. Merilo ekonomsko najugodnejše ponudbe je dobrodošlo, vendar je treba skrbno pretehtati, ali se bo za posamezne naročnike ali predmete prepovedalo merilo najnižje cene. Merilo ekonomsko najugodnejše ponudbe terja od naročnika bolj poglobljen pristop k vsebini predmeta javnega naročila, zato bo potrebno razmisliti tudi o tem, kako bo povprečen slovenski naročnik pravilno izvajal postopek izbora ob uvedbi takšnega merila. To še posebno velja v postopku relativnega vrednotenja ponudb, kjer bo potrebno preveriti popolnost vseh prispelih ponudb.
4. Zagotoviti je treba transparentno javno naročanje, z uporabo sledljivih postopkov.
5. Državni svet opozarja na nujnost vzpostavitve učinkovitih vzvodov izločitve neobičajno in nerealno nizkih ponudb, zlasti pa obveznost njihove temeljite preverbe in razmislek o smiselnosti obveznega preverjanja neobičajno nizkih ponudb na način, kot je sedaj uzakonjeno.
6. Izločitev sklopov po petem odstavku 14. člena ZJN-2 iz postopkov oddaje javnih naročil (blago/storitve do 80.000 evrov, gradnje do 1 milijon evrov) je neskladna z direktivo in jo je potrebno opustiti.
7. Razdelitev na sklope bo omogočila malim in srednjim podjetjem dostop do javnih naročil, zato je ta sprememba z direktivo dobrodošla.

8. K omejevanju korupcijskih ravnanj je treba pristopiti z učinkovitejšimi sredstvi kot jih trenutno omogoča vsebina 79. člena ZJN-2, saj se je ta določba izkazala za premalo učinkovito. Zakonska opredelitev nalog organov pregona bi lahko prispevala k zmanjševanju korupcijskih dejanj.
9. Zavedati se je treba dejstva, da ima država članica EU pod mejnimi vrednostmi 134.000 evrov za blago/storitve in 5.184.000 evrov za gradnje, proste roke glede načina ureditve postopka oddaje javnega naročila in ga zato lahko oblikuje na način, ki bo prilagojen naši ureditvi, sistemu ter stanju v državi in na trgu.
10. Pri poenostavitvi postopkov je potrebno vedno tehtati enakopravnost ponudnikov in ali je ta v vseh primerih resnično zagotovljena. Zgolj predložitev obrazcev brez ustreznih sankcij ob ugotovitvi podaje neresničnih izjav (na listo negativnih referenc, ki jo vodi Ministrstvo za finance se še vedno ni uvrstil noben ponudnik) onemogočajo enakopravno obravnavo in ne zagotavljajo resnične konkurence.
11. Možnost, da se zahteva dokazila samo od izbranega ponudnika ni mogoča v primeru relativnega vrednotenja ponudb po merilu ekonomsko najugodnejše ponudbe, zato je potrebno pri vnosu tovrstnega besedila paziti na dikcijo in smisel postopkov.
12. Ukinitvev Urada za javna naročila se je izkazala kot napaka, ki jo je treba z novo zakonodajo na primeren način popraviti.
13. Nova zakonodaja naj bo podpora k razvojnim ciljem usmerjenega proračuna, pri čemer pa je predhodno potrebno opredeliti razvojne prioritete.
14. Predvidene spremembe morajo natančneje opredeliti postopek vložitve zahteve za pravno varstvo, da bi se v večji meri izognili praksi, ko zahtevke vlagajo vsi, ki niso bili izbrani na razpisu.
15. V postopku sprejemanja zakonodaje s področja koncesij je potrebno razmisliti, katere javne službe se bodo sploh prenašale na zasebne subjekte.
16. Na področju koncesij se ne sme dopustiti dvotirno pravno varstvo, kot je to (pred Državno revizijsko komisijo in v upravnem postopku) trenutno omogočeno.

* * *

Komisija je po opravljeni seji sprejela naslednji s k l e p :

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance se je seznanila z zaključki posveta z naslovom Javno naročanje in koncesije – Bomo pri implementaciji tokrat uspešnejši? in jih predlaga v obravnavo Državnemu svetu.

* * *

Za poročevalko je bila določena predsednica komisije mag. Marija Lah.

Predsednica
mag. Marija Lah, l. r.